

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De Minister van Financiën heeft het Beleidskader derivaten voor het gebruik van derivaten door (semi-) publieke instellingen gepubliceerd. Dat kader voorziet in beperkingen van het gebruik van financiële derivaten ter verzekering van financiële continuïteit van (semi)publieke instellingen. Organisaties die (mede) met publiek geld zijn gefinancierd moeten niet speculeren met complexe financiële producten, zoals financiële derivaten. De casus van de woningbouwcorporatie Vestia illustreert zeer treffend hoe speculatief en risicovol gebruik van financiële derivaten tot continuïteitsproblemen kan leiden. De algemene uitgangspunten in dit beleidskader worden verder uitgewerkt in sectorale wetgeving en deze regeling betreft de sectorspecifieke uitwerking voor de zorg.

2. Wie zijn betrokken?

Zorgaanbieders, financiële ondernemingen (i.e. aanbieders van financiële producten zoals derivaten) en de Nederlandse Zorgautoriteit

3. Wat is het probleem?

Speculatief en risicovol gebruik van derivaten past niet bij de zorg en de publieke belangen van de zorg, omdat de zorg voor het overgrote deel met collectieve middelen wordt bekostigd. Speculatief gebruik kan de continuïteit van zorginstellingen in gevaar brengen en draagt niet bij aan de betaalbaarheid van de zorg. Het gebruik van financiële derivaten, die zijn afgesloten met een solide financiële onderneming voor het verzekeren tegen opwaartse renterisico's, behoort niet tot het speculatief en risicovol gebruik.

4. Wat is het doel?

Het doel is te voorkomen dat zorgaanbieders financiële derivaten aantrekken om mee te speculeren en louter toe te staan dat financiële derivaten worden gebruikt om opwaartse renterisico's af te dekken.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

In het Nederlandse zorgstelsel opereren private zorgaanbieders onder randvoorwaarden om de publieke belangen van goede, betaalbare en toegankelijke zorg te waarborgen. Speculatief en risicovol gebruik van derivaten past niet bij de zorg en de publieke belangen van de zorg, omdat de zorg voor het overgrote deel met collectieve middelen wordt bekostigd.

6. Wat is het beste instrument?

Gelet op de doeltreffendheid, doelmatigheid en uitvoerbaarheid van verschillende instrumenten worden wettelijke voorschriften voor het aantrekken van financiële derivaten, in combinatie met publiekrechtelijk toezicht door de NZa het meest effectief geacht.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het gebruik van financiële derivaten ter beheersing van opwaartse renterisico's is met name voor grotere zorginstellingen met substantiële investeringen (denk bijvoorbeeld aan nieuwbouw

van een ziekenhuis) aantrekkelijk. Deze instellingen kunnen alleen de in de regeling genoemde financiële derivaten aantrekken bij financiële instellingen met de voorgeschreven rating, en zij zullen zich moeten verantwoorden over het gebruik van deze financiële derivaten. De NZa ziet hierop toe. Gezien de gering ingeschatte gebruik van deze producten zijn de administratieve lasten en toezichtslasten beperkt. Deze regeling is tevens relevant voor financiële ondernemingen die deze financiële producten verkopen.